

UMHVERFISSTOFNUN

Líffræðileg fjölbreytni og mikilvægi hennar

Ársfundur Umhverfisstofnunar og
náttúruverndarnefnda sveitarfélaga

Borgarnesi, 29. október 2010

Hildur Vésteinsdóttir

Hvað er líffræðileg fjölbreytni?

“Líffræðileg fjölbreytni nær til allrar lifandi náttúru, eininganna sem hún er byggð úr og birtingarformanna sem hún tekur. Líffræðileg fjölbreytni spannar náttúrulegan og manngerðan breytileika á öllum skipulagsstigum lífsins, frá erfðavísum og tegundum, til vist- og lífkerfa.”

Stefnumörkun Íslands um Samninginn um líffræðilega fjölbreytni, 2008

Samningur Sameinuðu þjóðanna um líffræðilega fjölbreytni

Convention on
Biological Diversity

- Verndun líffræðilegrar fjölbreytni
- Sjálfbær nýting líffræðilegrar fjölbreytni
- Eðlilegur aðgangur að lifandi auðlindum og réttlát skipting hagnaðar af nýtingu þeirra

Líffræðileg fjölbreytni

- Hefur orðið til við milljarða ára þróun
- Fjöldi tegunda einn mælikvarði
 - 1.750.000 tegundum hefur verið lýst

Hnignun líffræðilegrar fjölbreytni

- Líffræðileg fjölbreytni hefur hnignað á undanförunum árum
- Margar tegundir horfnar og margar í útrýmingarhættu
- Útrýmingarhraði tegunda hraður

Ógnir við líffræðilega fjölbreytni

- Loftslagsbreytingar
- Ósjálfbær nýting
- Eyðing og rýrnun búsvæða
- Mengun
- Ágengar framandi tegundir

Loftslagsbreytingar

- Útbreiðslusvæði tegunda flytjast
- Breytingar á lífslíkum, lifnaðarháttum og fari
- Ef meðalhiti hækkar um 1,5-2°C getur 20-30% tegunda dáið út
- Tegundasamsetning á Íslandi breytist

Ósjálfbær nýting

- Ofbeit
- Ósjálfbærar skógarnyttjar
- Ósjálfbær nýting fiskistofna

Eyðing og rýrnun búsvæða

- Birkiskógar hafa minnkað verulega
- Framræsla votlendis
- Stíflur og uppistöðulón
- Hitaveituf framkvæmdir

Mengun

- Mengandi efni í sjó má rekja til athafna mannsins
- Ófullnægjandi frágangur skólps
- Frágangur og dreifing úrgangs

Ágengar, framandi tegundir

- *Tegundir sem fluttar eru í ný heimkynni, breiðast óheft út og valda tjóni á því lífríki sem fyrir er*
- Minkur
- Lúpína
- Skógarkerfill

Af hverju?

- 40% af hagkerfi heimsins byggir á afurðum úr lífríkinu og líffræðilegum ferlum.
- Velferð manna og lífsgæði
- Vistkerfapjónusta
- Siðferðislegar skyldur
- Menningarlegar skyldur

Árið 2010 – ár líffræðilegrar fjölbreytni

- Vekja athygli á málefnum líffræðilegrar fjölbreytni og þeim afleiðingum sem hnignun hennar getur haft
- Leitast við að fá sem flesta til að taka þátt í að viðhalda líffræðilegri fjölbreytni

Verndun líffræðilegrar fjölbreytni

- Rannsóknir, vöktun, skráning
- Friðun tegunda og svæða
- Nefnd um vernd og endurheimt birkiskóga
- Nefnd um endurheimt votlendis
- 2 ný Ramsarsvæði
- Eyðing lúpínu
- Minkaveiðiátak

Við erum hluti af lífríki jarðar. Okkur ber skylda til að vernda það og nýta af skynsemi með sjálfbæra þróun að leiðarljósi.

UMHVERFISSTOFNUN

NJÓTUM UMHVERFISINS OG STÖNDUM VÖRÐ UM ÞAÐ SAMAN

